

quia jam est tantum in sexu masculino; et quamvis extraordinario, et (ut ita dicam) monstroso modo ad illum perveniat, tamen jam in tali termino constitutus monstrosus non est, nec corpore vitiatus, neque ex priori mutatione aliquam indecentiam, vel maculam contraxit; unde nulla apparet irregularitas in jure expressa, quæ hunc comprehendat. Atque in eo casu posset verum habere opinio Burgasii, de Irregular., part. 5, tit. de Corpore vitiat., num. 22, Socini, in cap. Sententiam sanguinis, Ne clerici vel voventes, dicentium, hermaphroditum, qui transit, vel inclinatur in masculinum, non esse irregularem; si enim hoc sentiant, durante adhuc utroque sexu, falsum dicunt, ut ostendimus; ergo ut illud dictum in aliquo sensu verum habeat, oportet, ut sexus femineus omnino extinctus sit, et in masculinum commutatus.

3. *Defectus ætatis.* — Secundo numeratur hoc loco irregularitas ex defectu ætatis. Disponunt enim sacri canones, ut nullus usque ad certam ætatem ordinari possit, ut supra tractando de suspensionibus breviter attigimus. Defectus ergo ætatis requisitæ secundum canones ad aliquem Ordinem est quædam irregularitas, quia est impedimentum canonicum impediens Ordinis susceptionem, et usum, ut colligitur ex Clement. ult. de Ætat. et qualit., ibi: *Alio non obstante impedimento canonico, et ex multis aliis decretis, 77 dist., et est communis resolutio Theologorum, 4, d. 25; Jurisperitorum circa jura citata, et in cap. Vel non est compos, de Temp. ordin.; Covarruvæ, in Clement. Si furiosus, § 4, n. 4; Maioli, lib. 4, c. 30; neque obstat, si quis objiciat, irregularitatem debere esse impedimentum perpetuum, hunc autem defectum ætatis temporalem esse; dicendum est enim non esse de ratione irregularitatis, ut absolute perpetua sit, sed solum, ut durante causa ejus, semper insit; non tamen repugnat, quod talis causa vel per alia remedia vel solo tractu temporis auferri possit.*

4. *An ordinatus ante legitimam ætatem fiat irregularis exercendo Ordines.* — Hic autem dubitari solet, an ordinatus ante legitimam ætatem, exercendo actus Ordinis ante completam ætatem, novam irregularitatem incurrat. Quod late tractat Covarruv. citato loco referens opiniones et auctores. Nobis vero quæstio illa necessaria non est; supponit enim aliam, an per talem ordinationem nova censura suspensionis sit contracta, necne. Si enim ipso facto non incurreretur nova suspensio (ut

antiquo jure), nec nova etiam irregularitas contraheretur. At vero supposito jure Pie II, ex vi cujus talis suspensio incurritur, consequens est, ut exercendo Ordinem ante ætatem legitimam nova irregularitas contrahatur, ut supra dixi. In eo vero casu obtenta suspensionis absolute, et dispensatione irregularitatis contractæ ob crimen celebrandi, si jam ætas legitima completa est, libere poterit quis in suscepto Ordine ministrare. Et simili modo si quis ante legitimam ætatem celebravit, post illam impletam absolutus a suspensione poterit libere ministrare; sicut antea, quando illa suspensio ipso facto non incurrebatur, cum sola pœnitentia peccati commissi in præmatura ordinatione poterat ministrare. Quia hæc irregularitas per complementum ætatis purgatur, et non fit magis indelebilis (ut sic dicam), propter peccatum in accipiendo Ordine commissum, si alia censura, vel novum impedimentum canonicum additum non est, vel non perdurat.

5. *An fiat quis irregularis ob nimiam ætatem.* — Quæret vero tandem aliquis, an possit hæc irregularitas contrahi per nimiam, et decrepitam ætatem. Respondetur, si præcise, ac formaliter in ratione ætatis sistamus, nullum augmentum, vel antiquitatem ejus irregularitatem inducere; nullus enim circa hoc terminus per canones præfixus est. Et merito, nam senilis ætas per se aptior est ad sacros Ordines, ut significat Anacletus Papa, epist. 2, et refertur in c. ult., 84 dist., et Siricius Papa, in c. Quicumque, 77 dist., quia illa ætas maturior est, et ad prudentiam, castitatem, et religionem aptior. Dixi autem præcise, ac formaliter sistendo in ratione ætatis, quia si tanta sit senectus, ut declinet in morbum, seu illi æquivalet quoad impedienda organa, vel impediendas vires necessarias ad ministerium Ordinum, sic quidem non minus inducet irregularitatem, quam morbus perpetuus, de quo infra dicitur. Imo jam hæc non irregularitas tantum, sed incapacitas quædam censi potest, non quidem ut ordinatio talis personæ, si fiat, invalida sit (nam revera tenebit, et imprimet characterem, quia capacitas absoluta semper manet in homine, quantumvis impeditus sit), sed quia est illicita talis ordinatio, non tam ex prohibitione Ecclesiæ, quam ex natura rei, eo quod per eam quispiam assumatur ad id, ad quod est prorsus ineptus. Ideoque illud impedimentum non videtur proprie canonicum, neque in eo potest Pontifex dispensare, si ineptitudo duret, et jam

perpetua censeatur, utpote ex senectute proveniens. Et hoc sensu intelligendum censeo, quod dixit Glossa 2, in cap. 4, 85 dist., senectutem impedire promovendum, non tamen dejicere promotum. Nam postquam aliquis ordinatus est, licet præ nimia senectute non possit commode ministrare, permittitur, ut cum aliquo adjutorio, vel commoditate quasi dispensatoria possit ministrare, argumento c. Illud, et c. Petiisti, cum aliis, 7, q. 4, et c. Litteras, de Renunciat., et faciunt dicta in simili in sect. præced.

*De his, qui seipsos mutilant.*

6. Tertio inducitur hæc irregularitas per vitium corporis consistens in alicujus membri mutilatione impediens usum Ordinum, vel inducentis gravem deformitatem, ac proinde indecentiam. Hæc est communis sententia, et multis juribus fundata, quæ videri possunt, dist. 55, et in tit. de Corpore vitiat., et tit. de Cleric. ægrot. minist. Quanquam vero res hæc late a Doctoribus tractari soleat, quia tamen magna ex parte reducitur ad prudens arbitrium, ideo paucis principiis illam comprehendam. Primum ergo advertendum est, aliud esse passive tantum carere aliqua parte corporis, vel a nativitate, vel hominum injuria, vel alio casu contingente; aliud vero esse, active seipsum voluntarie mutilare, vel aliquam sui corporis partem abscindere; in utroque ergo casu potest incurri irregularitas. Verum posterior magis incurritur propter culpam activæ abscissionis, quam propter earentiam membri, quamvis utrumque consideretur. Quando ergo vitium hoc seu defectus corporis provenit ex hac causa, scilicet, propria voluntate, et culpa se mutilandi, est generalis regula, sive antecedit, sive sequatur ordinationem, sive abscissio sit alicujus membri principalis, sive partis ejus, sive notabiliter impediatur, aut deformetur, sive non, irregularem inducere, dummodo tanta sit mutilatio, quæ per se et seclusa inadvertentia sine peccato mortali fieri non possit. Ita colligitur ex cap. Qui partem, dist. 55, dum ait, illum esse irregularem, qui partem cujuslibet digiti sibi abscidit, cum tamen earentia illius partis alias contingens non inducat irregularitatem, ut ibidem dicitur. Et ratio est, quia in eo non consideratur tantum defectus ex abscissione relictus, sed voluntas est iudicata, quæ sibi causa est ferrum injicere, ut ibidem subjungitur. Atque hoc manifestum

est, quando aliquis directe, et per indignationem, atque iram, talem partem sibi abscidit.

7. Secus vero esse videtur, si contingat partem illam ab alio ascindi, non sine culpa ejus, qui patitur; nam ipse non cooperatur directe ad abscissionem, sed omnino ab alio fit, non videtur incurri hæc irregularitas, juxta cap. 4 de Corpore vitiat., ubi quidam, qui in duello voluntario partem digiti amisit, quæ celebrationem non impediabat, non censetur irregularis. Et confirmatur, quia tunc cessat ratio dicti cap. Qui partem, quia longe atrocior culpa est in seipsum ferrum sumere, quam pugnare cum aliquo cum hoc periculo. Atque ita sentit Navarrus, cap. 27, num. 498, citans Cardinalem. In contrarium vero ponderari potest dictum cap. 4 de Corpore vitiat., quia in eo casu non simpliciter, sed ex dispensatione permittitur clericus ministrare in suo Ordine, ut patet ex illis verbis: *Poteris cum eo misericorditer agere et permittere.* Quæ ita intelligunt Panormitanus, et alii. Respondetur cum Navarro supra, ibi dispensationem non fuisse necessariam propter vitium corporis, sed propter gravem culpam a presbytero commissam, sponte ingrediendo duellum. Quod illa verba textus significant: *Licet ejus excessus gravis admodum extitisset.* Potest autem illa misericordia intelligi, vel per anticipationem (ut sic dicam), vel propriam dispensationem. Forte enim ille clericus per illud delictum non incurrit suspensionem ipso facto, erat tamen dignus illa, per judicem inferenda; satis ergo misericorditer cum eo agitur, dum pœna illa non imponitur, sed permittitur ministrare, et hanc voco anticipatam dispensationem. Vel potest intelligi delictum fuisse publicum, et scandalosum, infamiamque induxisse, ac proinde suspensionem, cujus dispensatio necessaria erat, quæ ibi committitur Episcopo; nam dispensatio in irregularitate ob defectum membri non est in jure commissa Episcopo.

8. Addendum vero ulterius est, quamvis aliquis non directe seipsum mutilet, sed ab alio, si tamen sua culpa mutiletur, et abscissio sit alicujus membri principalis, semper inducere irregularitatem, etiamsi membrum illud sit occultum, et non impediatur usum Ordinis, nec afferat aliquam deformitatem, quæ scandalum, vel indecentiam in usu Ordinis inducat. Ita Navarrus, dict. num. 498, citans Hostiensem, Joannem Andream, et communem sententiam. Exempla

sunt, si aliquis in pœnam delicti jussu judicis eunuchus fiat; idem si inventus cum adultera a marito idem per injuriam patiat, aut si injuste aggrediens alium, ab ipso mutilatur, etc. Quæ sententia fundari potest in cap. Ex parte, de Corpore vitiat., ibi: *Qui seipsos sani absciderint, vel affectaverint, ut ab aliis abscindantur.* Nam in his irregularitatibus indirecta voluntas, seu voluntarie exponere se tali periculo, æquiparatur directo affectui. Quæ sententia securior quidem est, utpote communius recepta; tamen si jura in rigore inspiciantur, omnia loquuntur de propria culpa seipsum abscindendi, aut mutilandi ex indignatione, aut ex aliquo indiscreto zelo, ut videre licet in cap. Si quis, 1, 2 et 3, et cap. Hi qui, 55 dist., et cap. Maritum, 33 dist., et in can. 22 et 23 Apostolorum. Hoc autem vitium plane requirere videtur propriam voluntatem, quam etiam indicat dictum cap. Ex parte, in verbis illis, *vel affectaverint*; nemo enim dicet, eum, qui cum adultera peccat, affectare, ut a marito abscindatur. Denique in dicto cap. Qui partem, hoc significant illa verba, *In illis voluntas est judicata, quæ sibi ipsi ausa fuit, etc.*, indicat enim specialem quamdam audaciam et ferocitatem in seipsum, quæ non reperitur in sola indirecta voluntate exponendi se periculo id patiendi ab alio. Sicut in aliis jurbus ferentibus censuras contra eos, qui præsumunt, aut temere faciunt, etc., expendimus illa verba, ut inde colligamus non sufficere indirectam voluntatem per ignorantiam, etc., ad incurrendas illas censuras; ita ergo videtur in præsentī dicendum, servata proportione. Hæ igitur conjecturæ probabiliter suadent in his casibus non incurri irregularitatem ex hoc speciali capite abscindendi, vel mutilandi se; nihilominus ex generali ratione mutilandi, vel existendi causam mutilationis alicujus, non videtur posse excusari irregularitas. Nam si esset simili modo causa talis mutilationis in alio, esset irregularis: ergo et in seipso. Et ita tunc habet locum differentia insinuata; nam, quando aliquis in seipsum temerarias manus injicit, non solum non consideratur deformitas, aut impossibilitas ad ministrandum, verum etiam neque perfecta membri mutilatio necessaria est, ut jam declaravi. At vero quando irregularitas provenit ex alio modo culpæ, necessarium est, ut mutilatio sit perfecta, qualis supra tractando de homicidio declarata est.

*De his, qui alios membrorum defectus patiuntur.*

9. Omissa ergo culpa mutilationis, vel abscissionis activæ, circa passivam mutilationem, seu defectum alicujus membri corporis, qui ex se abstrahit a culpa, ulterius distinguendum est; aut enim agimus de illo, qui nondum ordinatus est, respectu Ordinis suscipiendi, vel de clerico jam ordinato respectu usus Ordinis jam suscepti. Rursus distinguendum est de qualitate defectus; aut enim talis est, ut impediatur usum Ordinis, ne secure, et sine periculo fieri possit, vel saltem tantam afferat deformitatem, ut sine scandalo, et indecentia non possit sacrum ministerium exercere, vel neutrum ex his incommodis affert.

10. *Prima conclusio.* — Primo ergo dicendum est: quoties mutilatio non habet adjunctum aliquod ex dictis impedimentis, per se, ac seclusa culpa, non inducit irregularitatem. Ita docent omnes Doctores, Summistæ, verb. *Irregularitas*, et verb. *Corpore vitiat.*, Navarrus, n. 499; Covarruvias, in Clement. *Si furiosus*, part. 1, § 4, num. 5, qui alios referunt, et colligitur ex citatis capitulis, dist. 55, et dicto canone 22 Apostolorum, in quibus dicitur, eunuchos factos sine propria culpa non esse irregulares; eadem enim ratio est de quolibet alio simili defectu cujuslibet partis. Item ex cap. 4 et ult. de Corpore vitiat., in quibus defectus non impediens usum Ordinum, nec afferentes gravem deformitatem, non consentur inducere irregularitatem. Idem expresse in cap. Qui partem, et cap. Si quis infirmitate, et cap. Lator, et cap. Præcepta, dist. 55. Ratio vero est, quia sine causa, vel culpa non imponitur irregularitas; hic autem non est culpa, ut supponimus, neque etiam causa, quia hæc respicere debet usum Ordinum; si ergo ad talem usum neque est indecentia, neque obstaculum, cessat omnis causa imponendi irregularitatem.

11. Secundo dicendum est: quando defectus membri gravem atque indecentem deformitatem affert, vel impedit usum Ordinis, inducit irregularitatem simpliciter in laico, ne Ordines suscipere possit, vel in clerico, ne ascendere possit ad Ordinem nondum susceptum. Hoc etiam est certum et commune, et habetur ex cap. ult., dist. 55, ubi defectus oculi dicitur inducere irregularitatem in diacono ad sacerdotium absolute, et sine exceptione; qui defectus non impedit absolute

sacrum ministerium; sed tamen propter deformitatem statuerunt canones, ut irregularitatem induceret. Neque ad hoc oportet distinguere de sinistro aut dextro oculo; nam licet hoc possit conferre, ut sit facilius, vel difficilius dispensatio, non tamen refert, quominus in utroque casu inducatur irregularitas, quia canones in hoc nihil distinxerunt, et ideo nec distinguendi licentiam nobis reliquerunt, et in dict. cap. insinuatur, et ibi Gloss. notavit. Et juxta hoc exemplum judicandum est de reliquis defectibus membrorum inducentibus solam deformitatem.

12. *Corollarium.* — Evidentior autem est necessitas, quando inducit impossibilitatem, ut est defectus alterius manus, de quo in cap. Exposuisti, de Corpore vitiat., ubi Gloss. advertit, idem esse si desit digitus, ad fractionem hostiæ, v. gr., necessarius; et sumitur ex cap. ultim., eodem titulo, ibi, *Si ad frangendam Eucharistiam sit in pollice ipso potens; si ergo esset impotens, irregularis esset.* Ex quo obiter colligitur, non solum mutilationem membri, sed etiam abscissionem partis ejus, vel etiam solam debilitationem membri, si hoc impedimentum ministrandi afferat, eandem inducere irregularitatem, quia hæc non fundatur formaliter (ut sic dicam) in carentia membri, sed prædicto impedimento, ut ex dict. cap. constat, et ex cap. Presbyter, de Cleric. ægrot., ibi: *Quia nec secure propter debilitatem, nec sine scandalo propter deformitatem membri hoc fieri posse confidimus.* Ibi enim duæ illæ rationes afferuntur, quia in eo casu concurrebant, non quia ambæ simul necessariæ sint; quælibet enim earum per se sufficit. Quin potius hæc ratio impedimenti adeo est intrinseca et necessaria, ut videatur esse potius ex naturali lege, quam canonica, et ideo non pertinere proprie ad irregularitates. Nihilominus tamen est propria irregularitas, primo, quia non solum impedit, quando est manifesta impossibilitas, sed etiam quando est tanta debilitas, ut possit esse morale periculum in debito usu. Secundo, quia impotentia unius, vel alterius usus non ita reddit personam incapacem ex sola rei natura, ut nec valide, nec licite Ordo recipi possit; nam idem Ordo potest habere plures actus, et defectus membri potest impedire unum et non alium, unde, seclusa irregularitate, posset Ordo accipi saltem propter alterum actum. At vero talis est hæc irregularitas, quando antecedit Ordinum susceptionem, ut omnino impediatur receptionem

Ordinis, etiamsi defectus unum tantum ejus actum principalem impediatur, ut constat ex prædictis jurbus et ex auctoribus citatis, et in sequenti assertione amplius declarabitur.

13. *Tertia conclusio.* — Tertio dicendum est: quando talis defectus supervenit ordinationi sine culpa, ad illum tantum usum Ordinis irregularitatem inducit, qui sine scandalo, vel periculo exerceri non potest. Ita docent citati auctores, et Innocent., Panorm., et alii in cap. 4 de Corpore vitiat., et in c. 2 de Cleric. ægrot., ex quo textu manifeste probatur, ibi: *Ipsam autem cæteris sacerdotalibus Officiis fungi minime prohibemus.* Inde enim constat sacerdotem, cui manus, v. gr., sine culpa abscissa est, licet celebrare non possit, posse confessiones audire, quia ad hoc ministerium non est necessaria manus, quanquam si ille defectus antecessisset, nullo modo posset ordinari. Idem est circa defectum cæcitatē; nam antecedens omnino impedit sacerdotium, cap. 4, 49 dist., et clarius in can. 76 Apostolo, ubi de cæco, et surdo idem dicitur, ut notat Maiol., lib. 1, cap. 29. In quam sententiam inclinat Navarr., cons. 6 et 7 de Corpore vitiat., quamvis oppositum censeat probabile, quia non putat esse in jure expressum; sed certe in eo canone expressum est, et quamvis ibi sit sermo de Episcopo, tamen sub illo comprehenditur presbyter, juxta modum loquendi Pauli, 4 ad Timoth., eo tempore usitatum. At vero cæcitas superveniens sacerdoti, impedit quidem celebrationem, non vero absolutionem a peccatis, et e contrario surditas moraliter impedit ministerium confessionis (loquitur enim de omnino surdo, non de surdastro), non tamen impedit ministerium celebrandi, quia non est simpliciter necessarium, ut sacerdos audiat ministrum respondere; satis enim est, quod moraliter sit certus illum respondere, quod signis etiam et oculis potest aliquo modo percipere. Unde etiam fit, posse sacerdotem impeditum dicto modo ad celebrandum, in diaconatu, vel subdiaconatu solemniter ministrare, tum a paritate rationis, vel etiam a fortiori, tum etiam quia hæc omnia comprehenduntur sub officiis sacerdotalibus. Et ad hoc etiam citari solet cap. Significavit, de Corpore vitiat. Sed in casu illius textus irregularitas revera fuit contracta ex culpa se abscindendi; et ideo ab usu omnium Ordinum impediatur. Concedit autem Pontifex Episcopo potestatem dispensandi in usu sacerdotalis officii absque altaris ministerio. Inde vero sumitur argumentum a

fortiori, quando irregularitas est in causa inculpabili, non impedire sacerdotem ab usu inferiorum Ordinum, si alias decenter, et sufficienter fieri possit. Quæ omnia communiter recepta sunt; neque ullam habent difficultatem, nisi in explicando, quando et quomodo judicandum sit defectum membri sufficienter impedire, vel ratione scandali, vel ratione impossibilitatis; sed hoc magis potest ipso facto et usu perpendi, quum aliqua certa regula, ut dixit Glossa in cap. Presbyterum, de Cleric. ægrot., argument. text. in cap. Apostolicæ, de Donat. Est ergo necessarium prudens arbitrium juxta ea, quæ in puncto sequenti dicemus.

14. De irregularitate ex notabili deformitate corporis. — Quarto contrahitur hæc irregularitas ex qualibet notabili deformitate corporis, aut membrorum ejus, licet sit sine mutilatione membri, aut partis ejus, vel sine ulla ægritudine, aut proprio morbo. Hæc est etiam communis resolutio cum D. Thom., in 4, dist. 25, quæst. 1, art. 2, quæst. 4, quæ sumitur ex cap. 1 et ult. de Corpore vitiat., per argumentum a contrario; directe vero ex cap. 2 ejusdem tituli, ubi committitur Episcopo cum consilio suffraganeorum judicium vel dispensatio in irregularitate orta ex oculi macula, quod non poterat esse nisi ratione deformitatis, quia agebatur de quadam electione ad Episcopatum, cujus administrationi non poterat macula impedimentum afferre, sed deformitatem. Et additur ibi, concessionem factam esse *ex maxima dispensatione*, quo indicatur, talem maculam, si deformitatem causet, magnam inducere irregularitatem, et non committi alteri, nisi ex dispensatione Pontificis. Idem colligitur ex decretis, dist. 25.

15. Casus resolvitur. — Hinc est etiam communis resolutio, eum, qui caret virtute videndi in solo oculo dextro, si nec oculo caret, nec exterius apparet deformitas, non esse irregularem; si autem simili modo careat videndi virtute in sinistro, esse irregularem, quia licet absolute non reddat faciem deformem, facit tamen, ut ipse actus celebrandi seu legendi canonem cum quadam deformitate fiat; propter quod oculus sinister oculus canonis vocari solet Romano stilo. Ita Navarr., cap. 27, num. 190; et Burgas., 5 de Irregul., tit. de Corpore vitiat., num. 4; Sylvest. vero, verb. *Corpore vitiatus*, num. 5, ait, cæcum tantum ex uno oculo esse irregularem, referens Archid. ex cap. Si

Evangelica, dist. 55, qui textus loquitur de eo, qui caret oculo, de quo etiam loquitur Gloss., in cap. 2 de Verb. significat., in 6, potest autem quis esse cæcus ex uno oculo: et non carere illo; et tunc non semper est irregularis, sed cum prædicta distinctione. Imo addit Navarrus, si quis carens visiva virtute in oculo sinistro, tanta polleat virtute in dextro, ut sine deformi faciei conversione possit legere canonem, non esse irregularem, quia cessat fundamentum irregularitatis. Quod certissimum est, quando talis defectus subvenit post ordinationem; quando vero antecedit, est etiam practice probabilis sententia, quamvis tunc maturiori judicio, et prudentia animadvertere oportet, ut virtus alterius oculi, et firma sit, et sufficiens ad illam deformitatem tollendam in lectione canonis.

16. Et per hæc judicandum est de cæteris deformitatibus faciei, membrorum aut sensuum; de quibus in particulari dicere esset inutile, cum in particulari hoc semper pendeat ex prudenti arbitrio; videri tamen possunt, quæ late prosequitur Maiol., lib. 1, a cap. 13, ad 26. Solum potest quæri, ad quem pertineat hoc arbitrium. Et communis resolutio est pertinere ad Episcopum, argument. cap. 2 de Corpore vitiat., ubi id notant Doctores. Est autem considerandum ibi committi similem causam Archiepiscopo cum consilio suffraganeorum. Sed hoc ideo fuisse videtur, quia agebatur de electione ad Episcopatum, quæ ad Papam, vel ex commissione ad Archiepiscopum spectat. Inde tamen cum proportionem colligimus, judicium hoc pertinere ad Prælatum, qui vel Ordines confert, ut volunt Sylvest. et Navarr. supra, vel saltem dimissorias litteras concedere potest ad Ordines recipiendos, ut voluit Angel., verb. *Corp. vitiat.*, num. 5. Quod licet Sylvest. rejiciat ex congruentia philosophica, mihi placet, quia talis Prælatus habet jurisdictionem Episcopi, ad quam magis hoc pertinet, quam ad characterem. Verum est semper esse liberum Episcopo, qui daturus est Ordines, admittere vel rejicere tale arbitrium.

*De irregularitate proveniente ex morbo corporis.*

17. Quinto potest hæc irregularitas oriri ex morbo corporis, qui licet non deformet illud, nec mutilet, infert tamen debilitatem virium, aut gravem deformitatem perpetuam et mo-

raliter incurabilem in usu Ordinum. Hæc etiam regula communis est Doctorum, ut videre licet in Maiolo, lib. 2, cap. 18 et 19; Navarro, num. 199 et 200; Covarr., in Clementin. *Si furiosus*, part. 1, in princip. n. 5. Et sumitur ex D. Thom., 3 part., quæst. 82, art. ultim., et ex cap. ultim., dist. 85, et ex aliis juribus citatis, de Corpore vitiatis, et de Cleric. ægrot., et dist. 55. Et ratio etiam est eadem. Nam fundamentum hujus irregularitatis est, vel deformitas, vel debilitas; quod ergo hæc proveniant ex defectu membri, vel ex defectu salutis, vel alia simili causa, non variat rationem irregularitatis. Postulatur autem, ut talis morbus incurabilis censeatur, quia non qualibet infirmitas statim facit hominem irregularem, quia hoc nullo jure fundatur; nam infirmitas, quæ curari potest, simpliciter non vocatur in jure vitium corporis, ut explicatur in l. Inter stuprum, ff. de Verb. signific. Nec propter ægritudinem absolute fertur alicubi irregularitas, sed solum propter deformitatem vel impedimentum perpetuum. Verum quidem est, actualem infirmitatem afferre actuale impedimentum quamdiu durat; est tamen potius facti quam juris, nisi actu inducat deformitatem vel periculum in usu Ordinis; nam pro tunc jam erit impedimentum canonicum, quamdiu duraverit.

18. Reliqua de hujusmodi morbo eodem modo expedienda sunt, quo de cæteris dictum est. Nam quando hic defectus antecedit ordinationem, omnino impedit illam, si totale afferat impedimentum et non per intervalla temporum, ut latius Maiol., lib. 2, cap. 22. Quando vero subsequitur, impedit usum, non omnino, sed quantum ad actum repugnantem tali morbo. Quod intelligo hic esse verum, etiamsi morbus propria culpa contractus sit, in quo differt a mutilatione, quia de hoc nihil est in jure expressum, sicut de causa mutilationis. Idem fere est cum proportionem dicendum de tali irregularitate in ordine ad beneficia. Nam sic ægrotus est irregularis ad beneficium curatum de novo suscipiendum; ad simplex enim non ita, si jam sit clericus, ut inde sustentetur. At vero si ægritudo supervenit post beneficium obtentum, non privat illo, ut colligitur ex cap. ult. de Cleric. ægrot., et cap. De rectoribus, eodem titulo. Neque oppositum dicitur in cap. Tua, eodem titulo, quidquid ibi Glossa dicat, et 7, q. 1, in princip.; removetur enim ab actuali ministerio, non autem privatur beneficio. Denique, quando dubium fuerit de qualitate morbi,

judicium erit penes Episcopum, juxta supra dicta, non autem dispensatio, si semel irregularitas supponatur; hæc enim ad solam Papam spectat jure communi, ut est communior opinio Innocentii et aliorum, quos referunt et sequuntur Navarrus et Covarruvias supra, et generaliter verum habet de tota hac irregularitate, quæ ex aliquo vitio corporis contrahitur.

SECTIO III.

An ex defectibus honorum temporalium contrahatur aliqua irregularitas.

1. De irregularitate ex servitute proveniente. — Inter hæc bona primo loco numerari posset fama; sed quia vera infamia ex delicto nascitur, ideo irregularitas illa cum irregularitatibus ex delicto supra conjuncta fuit. Primum ergo bonum, quod hic considerandum occurrit, est libertas, quatenus servituti opponitur, juxta illud ad Gal. 4: *Jam non sumus ancillæ filii, sed liberæ*; et 4 ad Cor. 13: *Sive servi sive liberi*. Defectus ergo hujus boni servitus appellatur et irregularitatem inducit, ex multis decretis, dist. 54, a princ., et ex toto titulo de Servis non ordinandis, et habetur in Auth. Si servus, cap. de Episcop. et cleric. Tradunt Theologi, in 4, d. 25; ibi D. Thom., quæst. 2, art. 2, quæst. 1; Richard., Palud., et reliqui; Antonin., 3 part., tit. 28, cap. 6; Sylvester et alii Summist., verb. *Servus*, et verb. *Irregularitas*; Navarr., c. 27, n. 204; Maiol., lib. 1, c. 35; Salzed., in Pract., c. 19, et alii. Congruentia redditur a D. Thom., quia per ordinationem quis mancipatur Ecclesiasticis ministeriis; sed servus non potest hoc modo seipsum mancipare; ergo non potest ordinari. Minor patet, quia nemo potest dare alteri, quod suum non est; at servus non est suus, nec dominus suorum operum: ergo, etc. Quæ ratio insinuata est a Leone I, epist. 1, in c. 1, dist. 54, dicente: *Debet esse immunis ab aliis, qui divinæ militiæ est aggregandus, ut a castris dominicis, quibus nomen ejus scribitur, nullis necessitatis vinculis abstrahatur*.

2. In qua ratione animadvertere licet, sacros canones non considerasse in servo ignobilitatem illam, quæ esse videtur in vili conditione servi, ut ratione illius hanc irregularitatem imponerent, quamvis possent illam considerare. Nam D. Thom. supra dixit, q. 3 et 4, in homine ordinando requiritur ex quadam decentia claritas quædam propter eminentiam illius status; huic autem claritati